

**Talouden
tasapainottamistoimenpiteiden
vaikutusten ennakkoarviointi**
Elinvoima- ja osaamislautakunta

- Talouden tasapainottamistoimenpiteistä on laadittu vaikutusten ennakoarvioinnit. Vaikutusten ennakoarvioinnit on tehty niiden toimenpiteiden osalta, joilla on tunnistettu olevan merkittäviä kuntalaisvaikutuksia.
 - Päätösten vaikutusten ennakoarviointi (EVA) on tapa arvioida etukäteen, miten valmistelussa oleva päätös vaikuttaisi erilaisten ihmisryhmien elämään. Vaikutusten ennakoarviointi tehdään osana päätöksen valmisteluprosessia (THL).
- Palvelualueet ovat tunnistaneet arviointia edellyttävät toimenpiteet osana valmistelua ja vaikutusten arvioinnit on toteutettu elokuun 2026 aikana. Kaikki arvioinnit on toteutettu yhteisen arviointikehikon mukaisesti. Kutakin toimenpidettä on arvioitu niistä näkökulmista, jotka on tunnistettu kyseisen toimenpiteen vaikutusten kannalta merkityksellisiksi.
- Arvioinneissa on tarkasteltu toimenpiteiden lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutuksia seuraavista näkökulmista:
 - Lapset, nuoret ja lapsiperheet
 - Nuoret aikuiset ja työikäiset
 - Ikääntyneet (yli 65 –vuotiaat)
 - Muut eri ikä- ja väestöryhmät
 - Yritykset ja elinkeinot
 - Asuinalueiden eriytyminen
 - Ympäristö: luonto ja ilmasto
- Ikä- ja väestöryhmiin kohdistuvia vaikutuksia on lisäksi arvioitu muun muassa yhdenvertaisuuden, tasa-arvon, hyvinvoinnin ja työllistymisen näkökulmista.
- Arvioinnit esitetään lautakunnittain. Lisäksi aineistoon sisältyy kaikkia toimenpiteitä koskeva yhteenveto.

Elinvoima- ja osaamislautakunnan alaiseen toimintaan liittyvät arvioidut toimenpiteet

- Kansainvälisen työvoiman ostopalvelujen leikkaus (50 000 eur)
- Aikuislukion kurssitarjonnan supistaminen
- Ostopalveluiden leikkaus (Business Tampereen sopimukset ja Itämeri-instituutin sopimus)
- Työllisyys- ja kasvupalvelujen Työnvälitys- ja työnantajapalvelujen yksikön 100 000 euron säästö palveluista
- Yritys- ja yrittäjyyspalvelujen ostopalvelujen leikkaus (150 000 euroa)

Toimenpide: Kansainvälisen työvoiman ostopalvelujen leikkaus (50 000 eur)

(Työllisyys- ja kasvupalvelut)

- **Toimenpiteen kuvaus:**

Työllisyys- ja kasvupalvelujen Yrittäjyyden, yritysten ja kansainvälisen työvoiman palvelut -yksikön 50 000 € säästö kohdentuu kansainvälisen työvoiman ja kotoutumispalvelujen asiakkaille hankittuihin palveluihin ja tukeen, jotka täydentävät lakisääteistä palvelutuotantoa ja vahvistavat asiakkaiden kotoutumista ja työllistymistä avoimille työmarkkinoille.

- **Väestöryhmät ja teemat, joihin toimenpiteellä on arvioitu olevan vaikutuksia:** Nuoret aikuiset ja työikäiset, Yritykset ja elinkeinot
- Toimenpiteen vaikutusten arviointi on kuvattu seuraavilla dioilla näkökulmittain

Vaikutukset: Nuoret aikuiset ja työikäiset

Välittömät, konkreettiset vaikutukset

Erityisen haastavassa asemassa oleville maahan muuttaneille asiakasryhmille joilla ei ole vielä koulutus- tai työpaikkaa leikkaukset voivat pitkittää työttömyyttä ja hidastaa kotoutumisen edistymistä.

Leikkaukset monikieliseen neuvontaan supistavat palvelutuotantoa ja vaikeuttavat omakielisen ohjauksen ja neuvonnan saavutettavuutta ja sitä kautta asiakkaiden arkea.

Pitkän aikavälin merkittävät vaikutukset

Ostopalveluilla on hankittujen lisäpalveluiden kautta on tuettu kielitaidon kehittymistä mm. kotoutumiskoulutusten jälkeen.

Pitkän aikavälin riskinä on työttömyyden pitkittyminen kotoutumisen hidastuminen jopa syrjäytymisen riski kasvaa.

Vaikutukset: Yritykset ja elinkeinot

Välittömät, konkreettiset vaikutukset

Leikkauksilla on vaikutuksia osaavan työvoiman saatavuuteen.

Pitkän aikavälin merkittävät vaikutukset

Leikkauksilla on vaikutuksia osaavan työvoiman saatavuuden varmistamiseen tulevaisuudessa.

- **Toimenpiteen kuvaus:**

Vähennetään useaan kertaan lukuvuonna olevia opintojaksoja ja suurennetaan ryhmäkokoa

- **Väestöryhmät ja teemat, joihin toimenpiteellä on arvioitu olevan vaikutuksia:** Nuoret aikuiset ja työikäiset
- Toimenpiteen vaikutusten arviointi on kuvattu seuraavilla dioilla näkökulmittain

Aikuislukion kurssitarjonnan supistaminen

Vaikutukset: Nuoret aikuiset ja työikäiset

Välittömät, konkreettiset vaikutukset

Lyhyellä aikavälillä nykyisten yksittäisten opiskelijoiden suunnitelmat ja valmistumisaikataulu voivat muuttua millä voi olla vaikutuksia hyvinvointiin tai jatkosuunnitelmiin.

Ryhmäkokojen kasvulla voidaan joutua muuttamaan tapoja toteuttaa opintoja (etä-/verkko-/lähi-) mikä voi joillakin opiskelijoilla vaikeuttaa opintoihin osallistumista itselleen sopivalla tavalla.

Pitkän aikavälin merkittävät vaikutukset

Vaikutus vähenee pitkällä aikavälillä koska ohjauksen avulla voidaan opintojen suunnittelua suunnata tarjonnan mukaan.

Toimenpide: Ostopalveluiden leikkaus (Business Tampereen sopimukset ja Itämeri-instituutin sopimus) (Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka)

- **Toimenpiteen kuvaus:**

Business Tampereen sopimuksista leikkaaminen:

- Business Tampereen perussopimuksen ja saavutettavuusohjelman jäädytys vuoden 2024 asukaslukuun
- Business Tampereen perussopimuksen ja saavutettavuusohjelman leikkaus
- Business Tampereen erillissopimuksen tilauksista leikkaaminen
- Itämeri-instituutin sopimuksesta leikkaaminen

- **Väestöryhmät ja teemat, joihin toimenpiteellä on arvioitu olevan vaikutuksia:** Yritykset ja elinkeinot

- Toimenpiteen vaikutusten arviointi on kuvattu seuraavilla dioilla näkökulmittain

Ostopalveluiden leikkaus (Business Tampereen sopimukset ja Itämeri-instituutin sopimus)

Vaikutukset: Yritykset ja elinkeinot

Välittömät, konkreettiset vaikutukset

Toimenpide heikentäisi yritysten käytettävissä olevia kasvu- vienti- rahoitus- ja verkostoitumispalveluja. Välittömin vaikutus olisi yritysten saaman käytännön tuen väheneminen ja kehityshankkeiden supistuminen.

Samalla kaupungin rahoitussäästöä suurempi määrä toimintaa voisi poistua ulkoisen rahoituksen ja kumppanirahoituksen vähentyessä.

Pitkän aikavälin merkittävät vaikutukset

Pitkän aikavälin suurin riski on että säästötoimenpide heikentää Tampereen elinkeinoekosysteemin uudistumis- ja kasvukykyä. Vaikutukset eivät välttämättä näy välittömästi mutta vuosien kuluessa heijastuvat investointien yritysten kasvun työllisyyden sekä alueen kansallisen ja kansainvälisen kilpailukyvyn heikkenemisenä.

Pahimmassa tapauksessa Tampereen kilpailukyky investointien houkuttelussa heikkenee kun tarvittavia kehittämistoimenpiteitä ei tehdä.

Toimenpide: Työllisyys- ja kasvupalvelujen Työnvälitys- ja työnantajapalvelujen yksikön 100 000 euron säästö palveluista

- **Toimenpiteen kuvaus:**

Työllisyys- ja kasvupalvelujen Työnvälitys- ja työnantajapalvelujen yksikön 100 000 euron säästö kohdentuu työnhakijoille hankittaviin palveluihin. Säästöä ei ole mahdollista toteuttaa niin että se ei vaikuttaisi asiakkaille annettaviin palveluihin.

Palvelut olisi suunnattu erityisesti haastavassa työmarkkina-asemassa oleville työnhakijoille kuten nuorille ja pitkäaikaistyöttömille heidän työllistymisvalmiuksiensa vahvistamiseksi.

Säästö vastaa suuruudeltaan esimerkiksi noin 60 paikkaa vähemmän nuorille työnhakijoille suunnatussa työhön ja koulutukseen ohjaavassa palvelussa tai noin 50 paikkaa vähemmän pitkäaikaistyöttömien työkykyä ja työelämävalmiuksia kartoittavassa palvelussa.

- **Väestöryhmät ja teemat, joihin toimenpiteellä on arvioitu olevan vaikutuksia:** Nuoret aikuiset ja työikäiset
- Toimenpiteen vaikutusten arviointi on kuvattu seuraavilla dioilla näkökulmittain

Työllisyys- ja kasvupalvelujen Työnvälitys- ja työnantajapalvelujen yksikön 100 000 euron säästö palveluista

Vaikutukset: Nuoret aikuiset ja työikäiset

Välittömät, konkreettiset vaikutukset

100 000 euron säästö tarkoittaa esimerkiksi noin 60 paikkaa vähemmän nuorille työnhakijoille suunnatuissa työhön ja koulutukseen ohjaavissa palveluissa tai noin 50 paikkaa vähemmän pitkäaikaistyöttömien työkykyä ja työelämävalmiuksia kartoittavissa palveluissa.

Palvelujen vähentyminen heikentää kohderyhmien mahdollisuuksia saada työllistymistä tukevaa palvelua voi pitkittää työttömyyttä ja lisää riskiä eriarvoisuuden sekä hyvinvointierojen kasvulle.

Pitkän aikavälin merkittävät vaikutukset

Palvelujen vähentyminen voi pitkällä aikavälillä heikentää nuorten ja työikäisten mahdollisuuksia työllistyä tai siirtyä koulutukseen.

Työttömyysjaksot voivat pitkittyä ja syrjäytymisriski kasvaa erityisesti henkilöillä jotka tarvitsevat eniten tukea työllistymiseensä. Vaikutukset voivat lisätä eriarvoisuutta ja heikentää hyvinvointia sekä osallisuutta.

Toimenpide: Yritys- ja yrittäjyyspalvelujen ostopalvelujen leikkaus (150 000 euroa) (Työllisyys- ja kasvupalvelut)

- **Toimenpiteen kuvaus:**

Toimenpide tarkoittaa yritys- ja yrittäjyyspalveluiden ostopalvelumäärärahojen vähentämistä. Leikkaus kohdistuu erityisesti yrittäjyyden syvennettyihin palveluihin sekä yritysten kasvun ja kehittymisen tueksi hankittaviin valmennus- neuvonta- mentorointi- ja verkostoitumispalveluihin. Käytännössä tämä vähentää alkaville yrittäjille sekä toimiville mikro- ja pk-yrityksille tarjottavia asiantuntijapalveluja koulutuksia työpajoja tapahtumia ja muita yritysten osaamista kasvua ja uudistumista tukevia palveluja.

Palveluilla tuetaan yritystoiminnan käynnistämistä liiketoimintaosaamisen kehittämistä uusien teknologioiden ja tekoälyn käyttöönottoa yritysten verkostoitumista sekä kasvun ja kansainvälistymisen edellytyksiä. Ne täydentävät lakisääteisiä yrityspalveluita ja kaupungin yleisen toimialan mukaista elinvoiman yrittäjyyden ja yritysten kasvun edistämistehtävää.

Leikkauksen seurauksena palveluiden määrä laajuus ja saavutettavuus vähenevät. Samalla heikkenevät mahdollisuudet tarjota kohdennettuja kehittämispalveluja kasvuhakuisille yrityksille yrittäjiksi aikoville sekä yrityksille jotka tarvitsevat tukea osaamisen kehittämiseen liiketoiminnan uudistamiseen tai kasvun suunnitteluun. Vaikutukset kohdistuvat erityisesti mikro- ja pk-yrityksiin joilla on usein rajalliset mahdollisuudet hankkia vastaavaa asiantuntijatukea markkinaehtoisesti.

- **Väestöryhmät ja teemat, joihin toimenpiteellä on arvioitu olevan vaikutuksia:** Nuoret aikuiset ja työikäiset, Yritykset ja elinkeinot
- Toimenpiteen vaikutusten arviointi on kuvattu seuraavilla dioilla näkökulmittain

Vaikutukset: Nuoret aikuiset ja työikäiset

Välittömät, konkreettiset vaikutukset

Ostopalvelujen leikkaus vähentää alkaville yrittäjille tarjottavia valmennuksia sparrausta mentorointia ja verkostoitumismahdollisuuksia. Vaikutukset kohdistuvat erityisesti nuoriin aikuisiin kansainvälisiin asiakkaisiin ja muihin yrittäjyyden alkuvaiheessa tukea tarvitseviin.

Yrittäjyyden käynnistämiseen liittyvä tuki heikkenee mikä voi vähentää yrityksen perustamiseen tähtääviä toimenpiteitä sekä hidastaa siirtymistä yrittäjyyteen tai itsensä työllistämiseen.

Pitkän aikavälin merkittävät vaikutukset

Pitkällä aikavälillä leikkaus voi heikentää yrittäjyyden saavutettavuutta erityisesti niille ryhmille jotka tarvitsevat enemmän tukea yritystoiminnan käynnistämisessä.

Työn murros lisää yrittäjyyden kevytyrittäjyyden ja tiimiyrittäjyyden merkitystä työllistymisen muotoina jolloin näitä tukevien palvelujen vähentyminen voi heikentää yhdenvertaisia mahdollisuuksia työmarkkinoille vähentää uusien yritysten syntyä sekä hidastaa kasvuyrittäjyyden ja uusien työpaikkojen muodostumista.

Vaikutukset: Yritykset ja elinkeinot

Välittömät, konkreettiset vaikutukset

Ostopalvelujen leikkaus vähentää mikro- ja pk-yrityksille tarjottavia valmennuksia asiantuntijapalveluja verkostoitumismahdollisuuksia ja tapahtumia. Vaikutukset kohdistuvat erityisesti yritysten osaamisen kehittämiseen myynnin kasvattamiseen sekä digitalisaation ja tekoälyn hyödyntämiseen.

Yritysten mahdollisuudet kehittää liiketoimintaansa löytää uusia verkostoja ja saada kasvua tukevaa asiantuntijatukea heikkenevät.

Pitkän aikavälin merkittävät vaikutukset

Pitkällä aikavälillä leikkaus voi hidastaa mikro- ja pk-yritysten kasvua uudistumista ja tuottavuuden kehitystä. Yritysten mahdollisuudet hyödyntää uusia teknologioita kehittää osaamistaan ja rakentaa kasvua tukevia verkostoja heikkenevät.

Tämä voi vähentää uusien yritysten syntymistä investointeja ja työpaikkoja sekä heikentää Tampereen seudun kilpailukykyä vetovoimaa ja elinvoiman kasvua suhteessa muihin alueisiin.